

Motion till länsförbundet av Naturskyddsföreningen i Norrbotten antagen på länsstämman 2004.

Kritisera och förbättra FSC!

FSCs svenska regelverk för att certifiera att en skogsägare brukar skogen på ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt acceptabelt sätt har funnits i sedan 1998. Ramverket är den internationella organisationen Forest Stewardship Council. Det svenska regelverket förhandlades fram mellan de tre intressegrupper som enligt det internationella ramverket ska ingå; miljöorganisationer (SNF, WWF och Fältbiologerna), sociala organisationer (t ex Samernas Riksförbund och skogsindustrifacket) och företag med skogsanknytning (såväl skogsbolag som möbelföretag etc). De stora skogsbolagen (Stora, AssiDomän, MoDo, SCA och senare Fastighetsverket och Sveaskog) lät certifiera sig. Regelverket innebar för naturvärdena ett befästande av en högre nivå av naturhänsyn än den som rådde innan det svenska skogsbruket blev föremål för internationell debatt när taiganätverket Taiga Rescue Network (TRN) bildades i början av 1990-talet. Andra faktorer av betydelse är också den nya skogsvårdslagen som började gälla 1994, och överenskommelsen mellan regeringen och skogsnäringen om att det nationella miljömålet att skydda ytterligare 900 000 ha skogsmark ska ske genom att staten ska bekosta ungefär hälften av arealen, medan skogsägarna frivilligt ska avstå från skogsbruk på egen mark motsvarande den återstående arealen. Däremot är det svårt att bevisa att FSC höjde naturhänsynsnivån efter 1998 jämfört med perioden 1994 – 1998.

Under senare år har allt mer framkommit om åsidosättande av naturhänsynen, som givit anledning till kritik av de FSC-certifierade skogsbolagen för. Se exempelsamlingen från skogen (som finns tillgänglig på SNFs Internethemsida) för att ta del av ett digert faktamaterial med konkreta exempel. Varje bolag kan välja vilken ackrediterad certifieringsfirma de vill ha, d v s avstå från kostsamma och kritiska kontrollanter. Dessutom finns tendensen att certifierare kräver allt större arbete från naturvårdarna för att behandla anmälningar. Skogsbolagen har inte heller som certifieringen kräver, redovisat landskapsplaner med de områden man bedömt som nyckelbiotoper och de områden som man verkligen undantagit skogsbruk. Därmed har också kritiken mot FSC ökat, och röster har höjts för att SNF ska lämna FSC. Ett gap som föreligger är att centrala funktionärer är mer kunniga om förutsättningar för regelverk som kan gälla såväl i Sverige som internationellt, medan lokalt aktiva skogskämpar har större insikt i hur utsatt skogen är i deras hemtrakt.

FSC är i praktiken det enda system som är etablerat internationellt för en kontroll av skogsbruket, där miljöorganisationer haft inflytande på regelverket i motsats till t ex PEFC som är en certifiering tillskapad helt på skogsägarnas villkor. Därför skulle det vara ett allvarligt misstag att ställa sig utanför inflytande i FSC. Däremot att delta i FSC på så vis att skenet upprätthålls om att miljömärkningen fungerar bra, är ett ännu större misstag och en form av spillt inflytande.

Därför behövs nu ett byte till en officiellt tydligt offensiv hållning mot FSCs brister. Det räcker inte att hantera frågan vid förhandlingsbordet med en övermäktig motpart som ändå högakttningsfullt bryter mot reglerna, skövlar naturvärden och agerar enligt eget gottfinnande vid sidan av förhandlingarna.

Därför yrkar jag på att

1. Naturskyddsföreningen i Norrbotten generellt är positiva till skogsbruk som följer FSCs regler.
2. Naturskyddsföreningen i Norrbotten offentligt presenterar faktabaserad kritik mot FSCs funktionsbrister och mot FSC-märkta skogsbolag.
3. Naturskyddsföreningen i Norrbotten offentligt kritiserar FSC-kontrollanternas beroendeställning gentemot skogsbolagen, samt driver kravet att FSC-rådet istället ska utse vilken certifieringsfirma som granskar respektive bolag.
4. Naturskyddsföreningen i Norrbotten under tiden verkar för att de certifieringsföretag som idag utför ett undermåligt arbete förlorar sin ackreditering (rätt att granska och ge skogsägare certifikat) från FSCs internationella huvudkontor.
5. Naturskyddsföreningen i Norrbotten ska arbeta för samma kritiska linje mot FSC drivs inom hela Svenska Naturskyddsföreningen.
6. Naturskyddsföreningen i Norrbotten verkar för att en process genomförs inom hela Naturskyddsföreningen, där de som är intresserade av skogsfrågor i ett rådslag gemensamt rekommenderar riksstyrelsen vilken nivå av naturhänsyn som är nödvändig i regelverket för att föreningen ska kunna stödja FSC.

Antagen på länsstämman i Öjebyn 14 mars 2004.